

عنوان مقاله:

تحلیل روان کاوانه شخصیت سودابه و رودابه (یگانه های دوسویه شاهنامه)

محل انتشار:

فصلنامه کاوش نامه زبان و ادبیات فارسی، دوره 11، شماره 21 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

اشرف خسروی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان

اسحاق طغیانی - دانشیار دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

شاهنامه اثر ارزشمند ملی و محصول ناخودآگاه جمعی اقوام ایرانی و از نوع حماسه است و داستان های آن بویژه در بخش های اسطوره ای و حماسی، می تواند نمادین و دارای معانی ژرف و عمیق باشد. یکی از زمینه هایی که می تواند بستر پژوهش شاهنامه باشد و آثار و نتایج مفیدی به دست دهد، بستر روان کاوی و روان شناسی است. بر اساس نظر کارل گوستاو یونگ، آنیما (وجود مادینه)، از مهمترین موضوعات نظریه روان شناسی تحلیلی شخصیت است که به صورت های دوگانه سازنده و ویرانگر نمود پیدا می کند. در شاهنامه داستان های غنایی عاشقانه ای وجود دارد که از این دیدگاه قابل بررسی اند. معشوقه های شاهنامه در کنار داشتن جلوه های غنایی می توانند نمود های دوگانه آنیما باشند که در ناخودآگاه جمعی قوم ایرانی وجود داشته و در اسطوره و پس از آن در حماسه پدیدار شده اند. سودابه و رودابه دو معشوقه مهم و انزگذار شاهنامه اند که یکی آنیمای منفی و دیگری آنیمای مثبت ناخود آگاه است که در حماسه فردوسی نقش و کارکرد مهمی ایفا می کنند. این دوگانگی بیانگر این نکته است که آنیما در برخورد با خودآگاه می تواند مثبت و یا منفی باشد و نتایج ویرانگر و یا برعکس آفریننده آن به خودآگاه فرد بستگی دارد. اهمیت و نقش خودآگاه و در نتیجه اراده در ساختن فرد و جامعه در این تحلیل آشکار می شود. این مقاله به اختصار به بررسی و تحلیل این موضوع پرداخته است.

کلمات کلیدی:

شاهنامه، نقد روان کاوی، داستان های غنایی، آنیما، سودابه، رودابه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1734517>

